

บทที่ 2

การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SAP ของธนาคารออมสินสาขา

ความเป็นมา²

โปรแกรมสำเร็จรูป SAP เป็นเทคโนโลยีที่ธนาคารออมสินนำมาใช้ในโครงการระบบข้อมูลบัญชีและการเงิน (Financial Information System : FIS) โครงการ FIS เป็นก้าวแรกที่ธนาคารออมสินได้นำมาใช้ในการบริหารธุรกิจของธนาคาร (First step in replacement of core banking system) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำงบการเงินรวมและรายสาขาของธนาคาร แสดงผลการดำเนินงานผลิตภัณฑ์บริการได้อย่างรวดเร็ว ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ และใช้ในการควบคุมการดำเนินงานของธนาคาร

ปัจจัยที่ทำให้ระบบ FIS มาใช้ในธนาคารออมสินคือ

1. ในปัจจุบันระบบบัญชีของธนาคารสามารถวัดผลการดำเนินงานในระดับธนาคารออมสินไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานของสาขา และไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานของผลิตภัณฑ์บริการได้ เนื่องจากสาขามีหน้าที่เพียงบันทึกข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ฝ่ายการบัญชีสำนักงานใหญ่นำข้อมูลเหล่านั้นมาบันทึกรายการทางบัญชี เพื่อออกงบการเงินรวม ซึ่งต้องใช้เวลาประมาณ 2-3 เดือน ในการจัดทำงบการเงินทำให้ผู้บริหารของธนาคารนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการตัดสินใจไม่ทันต่อเหตุการณ์
2. จากสภาพการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น และเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในเรื่องของการระดมเงินออมและส่งเสริมการลงทุน
3. เพื่อตอบสนองนโยบายของธนาคารในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานให้อยู่ในรูปการกระจายอำนาจจากสำนักงานใหญ่สู่ภาค และสาขา และเพื่อให้สามารถสนับสนุนการบริหารงานของธนาคารให้เหมาะสมและตรงต่อความต้องการ

โครงการระบบข้อมูลบัญชีและการเงิน มีขอบข่ายในการดำเนินงานครอบคลุมดังนี้

1. ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป : การบันทึกรายการบัญชีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. ระบบบัญชีเจ้าหนี้ : ไม่รวมกระบวนการจัดซื้อ การบริหารวัสดุและการบริหารโครงการก่อสร้างแต่รวมถึงการชำระเจ้าหนี้การค้า การเบิกเงินยืมที่ตรงพนักงาน

² ธนาคารออมสิน,เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรกระบวนการงานธุรกิจสำหรับผู้จัดการสาขา, (กรุงเทพ : โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน,2541), หน้า 1-16.

3.ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร : รวมถึงการ ได้มาซึ่งสินทรัพย์ การโอนย้ายและการตัดจำหน่ายสินทรัพย์

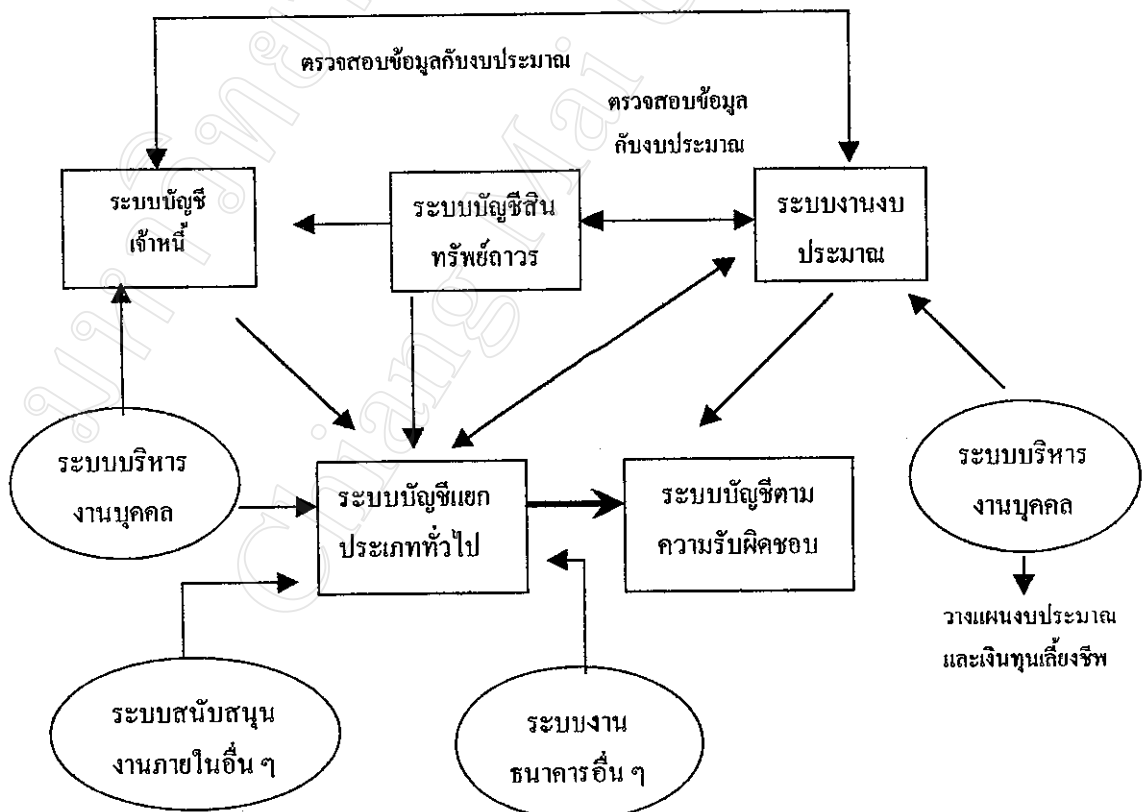
4.ระบบบัญชีตามความรับผิดชอบ : การปันส่วนต้นทุน การจัดทำงบกำไรขาดทุนรายสาขา การคำนวณกำไรของแต่ละผลิตภัณฑ์บริการของธนาคาร

5.ระบบการวางแผนและการควบคุมงบประมาณ : ครอบคลุมถึงการจัดเตรียมงบประมาณ การควบคุมการใช้งบประมาณ และการวิเคราะห์งบประมาณ

6.ผังบัญชีและการจัดทำรายงานทางบัญชี : ออกแบบผังบัญชีใหม่ที่ประกอบด้วย หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ โครงการลงทุนและรายงานตามผลิตภัณฑ์ รายงานทางบัญชี

โครงการ FIS ไม่ครอบคลุมถึงระบบงานบริการลูกค้า และระบบงานสนับสนุนภายในอื่น ๆ ของธนาคาร ซึ่งได้แก่ระบบที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์บริการของธนาคาร เช่น งานสงเคราะห์ชีวิต งานสินเชื่อ ระบบงานค่าจ้างเงินเดือนและสวัสดิการพนักงาน เป็นต้น

แผนภาพโดยรวมของระบบ FIS



ภาพที่ 2.1 ระบบข้อมูลบัญชีและการเงิน

- หมายถึง ระบบงานต่าง ๆ ในระบบ FIS
- หมายถึง ระบบงานอื่น ๆ ของธนาคาร

จากภาพที่ 2.1 ระบบงานต่าง ๆ ในระบบ FIS จะมีการเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลระหว่างกัน เช่น ระบบเจ้าหน้าที่กับระบบงบประมาณ ระบบสินทรัพย์ถาวรกับระบบงบประมาณ รายการที่เกิดจากระบบบัญชีเจ้าหน้าที่ ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวรและระบบงบประมาณจะเชื่อมโยงกับบัญชีแยกประเภททั่วไป ข้อมูลรายการจากระบบบัญชีแยกประเภททั่วไปจะเชื่อมโยงโดยอัตโนมัติเข้าสู่ระบบบัญชีตามความรับผิดชอบและสามารถออกรายงานทางการเงินให้ผู้บริหารเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของหน่วยงานและผลิตภัณฑ์บริการของธนาคารได้ สำหรับระบบงานอื่น ๆ ของธนาคาร เช่น ระบบงานบริการลูกค้า ระบบบริหารงานบุคคล ระบบงานสนับสนุนภายใน เช่น ระบบงานพัสดุจะส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป ได้โดยระบบเชื่อมโยงอัตโนมัติ

ระบบงานของระบบข้อมูลบัญชีและการเงิน ประกอบด้วย

1. ระบบงานสำเร็จรูป SAP เป็นระบบเบ็ดเสร็จ (Integrated) ที่ระบบย่อยต่าง ๆ มีการเชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติ ระบบย่อยของระบบ SAP ที่ถูกนำมาสนับสนุนงานของธนาคารออมสิน ประกอบด้วย

1.1 ระบบ Financial Accounting (FI) ซึ่งสนับสนุนงานด้าน

- ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป
- ระบบบัญชีเจ้าหน้าที่
- ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร

1.2 ระบบ Controlling (CO) ซึ่งสนับสนุนงานด้าน

- ระบบงบประมาณ
- ระบบบัญชีตามความรับผิดชอบ

2. ระบบรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคารออมสิน (Bank Unit GL Format : BUGF) เป็นระบบที่ใช้บันทึกรายการ

การปรับใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SAP ของธนาคารออมสินสาขา

การนำโปรแกรมสำเร็จรูป SAP มาใช้ในโครงการระบบข้อมูลบัญชีและการเงิน (FIS) ของธนาคารออมสิน ในส่วนของธนาคารออมสินสาขาได้มีการปรับเปลี่ยนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

งานบัญชีในระดับสาขา

1.งานหลักในหน้าที่ของสาขา

- ดำเนินการเพื่อให้ข้อมูลที่ป้อนเข้าเป็นข้อมูลของสาขานั้น ๆ
- ติดตามควบคุมการทำผลกำไรของสาขา
- ติดตามควบคุมค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณและรายได้ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

เป้าหมาย

-งานปฏิบัติการบัญชีของสาขาประกอบด้วยงานหลัก 2 ประการคือ งานบัญชี และงานการเงิน (งบประมาณ) ของสาขา

2.ความรับผิดชอบหลักของงานบัญชีในสาขา

- งานปฏิบัติการบัญชีตามความจำเป็นของแต่ละแห่ง
- จัดส่งธุรกรรมที่นอกเหนืออำนาจรับผิดชอบให้สำนักงานที่รับผิดชอบ

3.งบการเงินของสาขา จะรับผิดชอบด้านเสนองบประมาณเบื้องต้นและบริหารงบประมาณบริหารและรายงานในส่วนผลประกอบการด้านการเงินของสาขา

4.กรณีสาขา Stand Alone จะบันทึกข้อมูลบัญชีเข้าในระบบ SAP เอกเทศและทำการถ่ายโอนข้อมูล(Upload)เข้าสู่ภาค

บทบาทและความรับผิดชอบของผู้จัดการสาขา

บทบาทและความรับผิดชอบ

- ภารกิจหลักคือ รับผิดชอบงานประจำของสาขา
- บริหารการเปลี่ยนแปลงในสาขาอันเนื่องมาจากการนำระบบ FIS มาใช้ในสาขา โดยสนับสนุนพนักงานที่เกี่ยวข้องกับระบบ FIS อย่างเต็มที่ ในการปรับตัวเข้าสู่ความรับผิดชอบใหม่และกระบวนการใหม่

-บริหารการเงินและผลกำไรของสาขา

-บริหารงานด้านการบัญชีของสาขา โดยให้ความมั่นใจว่า กิจกรรมด้านงานบัญชีของสาขาสามารถดำเนินงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

กิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบ FIS

-งานอนุมัติต่าง ๆ ภายใต้อำนาจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงานบัญชี การเงิน เช่น อนุมัติ เรื่องการเบิกเงินสวัสดิการของพนักงานที่อยู่ในสาขา ก่อนให้พนักงานบัญชีบันทึกรายการเข้าสู่ระบบ FIS

-ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานบัญชีการเงินของสาขา ให้ดำเนินงานตามกระบวนการ ใหม่ และสามารถดำเนินงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

-จัดตั้งงบประมาณของสาขา ควบคุมการใช้งบประมาณของสาขา บริหารการเงิน และค่าใช้จ่ายของสาขา

-สนับสนุนพนักงานที่ทำงานภายใต้บทบาทใหม่และกระบวนการใหม่ ให้สามารถ ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

-แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้ระบบ FIS

-ลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับพนักงานอันเนื่องมาจากระบบ FIS ให้น้อยที่สุด

ระบบคอมพิวเตอร์ของธนาคารออมสินสาขา

มีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ไว้ที่ธนาคารออมสินสาขาทุกสาขา เพื่อใช้ในการ ปฏิบัติงานด้านบัญชี ธนาคารออมสินสาขาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สาขา On-line

2. สาขา Stand Alone

การดำเนินงานด้านบัญชีของสาขาทั้ง 2 ประเภทมีวัตถุประสงค์เหมือนกัน แต่ต่างตรงที่สาขา One-line ข้อมูลบางรายการจะถูกประมวลผลและปรับปรุงยอดกับเพิ่มข้อมูลหลักทันที ขณะที่ข้อมูล ของสาขา Stand Alone จะถูกบันทึกเก็บไว้ที่สาขาก่อน หลังจากนั้นในตอนเย็นถึงจะส่งข้อมูลเข้ามายัง ศูนย์คอมพิวเตอร์ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่เพื่อทำการประมวลผล

การทำงานด้านโปรแกรม

ธนาคารออมสินสาขา On-line

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานบริการลูกค้า

งานบริการลูกค้า เช่น การฝาก- ถอน จะถูกบันทึกเข้าทางคอมพิวเตอร์ของระบบงาน นั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นระบบงาน On-line (ส่งข้อมูลเข้ามาประมวลผลทันทีที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ ดูแลรับผิดชอบ) โดย ณ สิ้นวันข้อมูลด้านการบริการลูกค้าจะถูกประมวลที่ศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อสรุป

รายการและส่งรายการที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีมาซึ่งระบบบัญชีโดยอัตโนมัติในตอนกลางคืน เพื่อที่ระบบบัญชีจะนำไปประมวลผลต่อ

ข้อมูลเกี่ยวกับงานบัญชีอื่น

ข้อมูลเกี่ยวกับงานบัญชีอื่น เช่น รายการเบ็ดเตล็ด รายการปรับปรุง จะถูกบันทึกเข้าโปรแกรมรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคาร(Bank Unit GL Format : BUGF) ซึ่งโปรแกรมนี้อาจอนุญาตให้ผู้ใช้บันทึกรหัสรายการ(Transaction Code) และจำนวนเงินลงไปแทนที่จะบันทึกรหัสบัญชี (บันทึกเดบิต/เครดิต) โดยตรง โปรแกรมนี้ทำงานในลักษณะของ Stand Alone ไม่มีการส่งไปประมวลผลทันทีที่ศูนย์คอมพิวเตอร์เหมือนรายการทางด้านบริหารลูกค้า โดย ณ สิ้นวัน ข้อมูลที่อยู่ในโปรแกรมรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคารจะถูกส่งไปยังฝ่ายสารสนเทศที่ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่เพื่อรอการประมวลผล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระบบบัญชีเจ้าหนี้และระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร

ข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บัญชีเจ้าหนี้ และบัญชีสินทรัพย์ถาวร จะถูกบันทึกผ่านทางโปรแกรมระบบบัญชีของ SAP โดยตรงและรายการแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจะถูกส่งไปประมวลผลที่ระบบบัญชีที่ฝ่ายสารสนเทศ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่

การประมวลผลในตอนกลางคืน

ในตอนกลางคืนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี (ยกเว้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระบบบัญชีเจ้าหนี้ และระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร) เช่น ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคาร(BUGF) ข้อมูลจากระบบงานคอมพิวเตอร์อื่น เช่นจากงานบริการลูกค้า งานบริหารงานบุคคลจะถูกนำมาประมวลทางบัญชี โดย

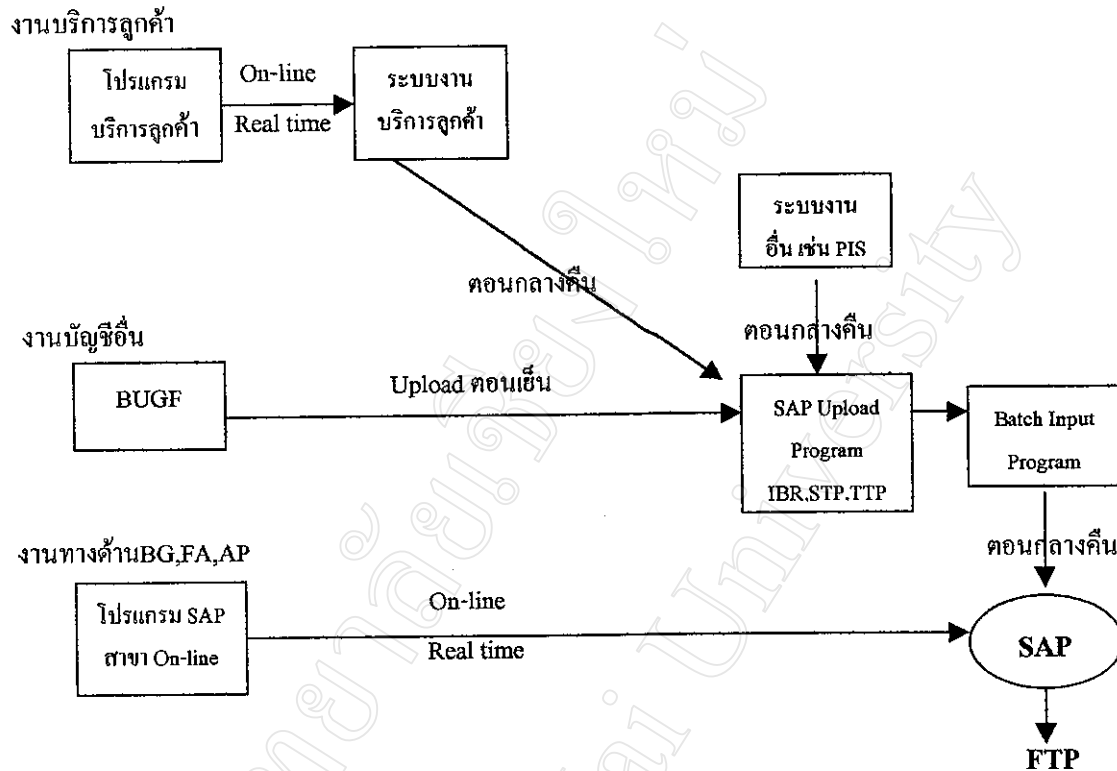
-ทำการกระทบยอดรายการบัญชีระหว่างธนาคาร โดยผ่านโปรแกรม IBR (Inter Branch Reconciliation)

-ทำการแปลงรหัสรายการ (Transaction Code) ให้เป็นรายการทางบัญชี (เดบิต/เครดิต) โดยผ่านโปรแกรม STP(SAP/R3 Transaction Preparation System)

-ทำการคิดค่าบริการการทำรายการระหว่างหน่วยงานธนาคาร โดยผ่านโปรแกรม TTP(Transaction Transfer Pricing)

-หลังจากนั้น โปรแกรม Batch Input Program จะนำข้อมูลทั้งหมดส่งไปให้โปรแกรมระบบบัญชี SAP/R3 เพื่อทำการลงบัญชีและจัดทำรายงานต่าง ๆ

-เมื่อทำรายการทางบัญชีเสร็จสิ้นแล้วจะทำการคำนวณความสามารถในการทำกำไรของหน่วยงาน หรือผลิตภัณฑ์บริการของธนาคาร โดยผ่านโปรแกรม FTP(Fund Transfer Pricing)



ภาพที่ 2.2 โปรแกรมการทำงานของธนาคารออมสินแบบสาขา On-line

ธนาคารออมสินสาขา Stand Alone

ข้อมูลเกี่ยวข้องกับงานบริการลูกค้า

งานบริการลูกค้า เช่น การฝาก -ถอน จะถูกบันทึกเข้าทางเครื่องคอมพิวเตอร์ของระบบงานนั้น ๆ ไม่มีการส่งข้อมูลมาประมวลผลทันทีที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ดูแลรับผิดชอบ โดย ณ สิ้นวันข้อมูลงานด้านการบริการลูกค้าจะถูกประมวลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สาขาที่จัดเก็บข้อมูลนั้น เพื่อสรุปและส่งรายการที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีมายังฝ่ายสารสนเทศ ธนาคารออมสินสำนักใหญ่ โดยผ่านทางเครือข่ายการส่งข้อมูลเพื่อที่ระบบบัญชีจะนำไปประมวลผลต่อ

ข้อมูลเกี่ยวกับงานบัญชีอื่น

ข้อมูลเกี่ยวกับงานบัญชีอื่น เช่น รายการเบ็ดเตล็ด รายการปรับปรุง จะถูกบันทึกเข้าโปรแกรมรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคาร (Bank Unit GL Format : BUGF) ซึ่งโปรแกรมนี้จะอนุญาตให้ผู้ใช้บันทึกรายการ (Transaction Code) และจำนวนเงินลงไปแทนที่ จะบันทึกรหัสบัญชี (บันทึกเดบิต-เครดิต) โดยตรง โปรแกรมนี้ทำงานในลักษณะของ Stand Alone ไม่มีการส่งไปประมวลผลทันทีที่ศูนย์คอมพิวเตอร์เหมือนรายการทางด้านบริการลูกค้า โดย ณ สิ้นวันข้อมูลที่อยู่ในโปรแกรมรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคารจะถูกส่งไปยังสารสนเทศที่ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่เพื่อรอการประมวลผลเช่นเดียวกับธนาคารออมสินสาขา On-line

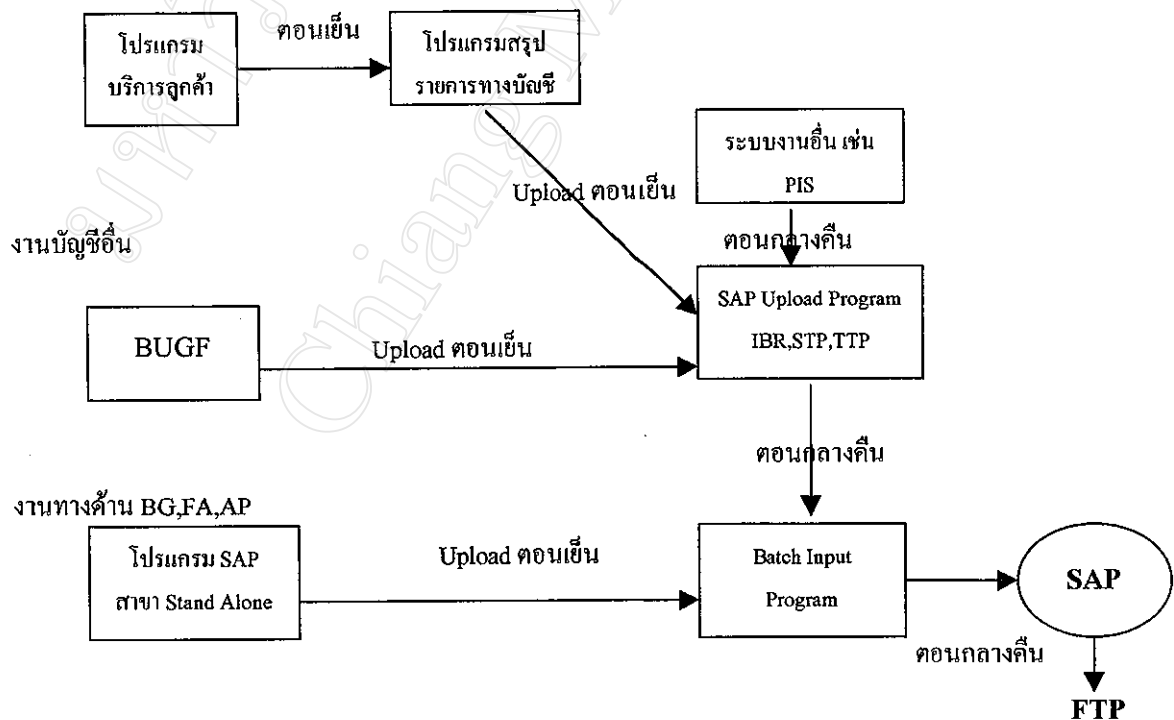
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระบบบัญชีเจ้าหนี้ และระบบสินทรัพย์ถาวร

ข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บัญชีเจ้าหนี้ และบัญชีสินทรัพย์ถาวร จะถูกบันทึกผ่านทางโปรแกรมระบบงานสำเร็จรูปเอกเทศ โดยที่รายการแต่ละรายการที่เกิดขึ้นจะไม่มีการส่งข้อมูลมาประมวลทันทีที่ฝ่ายสารสนเทศธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ แต่จะถูกเก็บไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่สาขาก่อนเพื่อรอการส่งข้อมูลทั้งหมดมาประมวลผลในตอนเย็น โดย ณ สิ้นวันข้อมูลจะถูกส่งมายังฝ่ายสารสนเทศธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ โดยผ่านทางเครือข่ายการส่งข้อมูลเพื่อที่ระบบบัญชีจะนำไปประมวลผลต่อ

การประมวลผลในตอนกลางคืน

ในตอนกลางคืนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี(ยกเว้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระบบบัญชีเจ้าหนี้ และระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร) เช่น ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบบัญชีแยกประเภทของหน่วยงานธนาคาร(BUGF) ข้อมูลจากระบบงานอื่น เช่น จากงานบริการลูกค้าจะถูกนำมาประมวลผลทางบัญชีร่วมกับข้อมูลประเภทเดียวกันของธนาคารออมสินสาขา On-line เพียงแต่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระบบบัญชีเจ้าหนี้ และระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวรที่เกิดขึ้นที่ธนาคารออมสินสาขา Stand Alone จะถูกส่งเข้าสู่โปรแกรมระบบบัญชีผ่านทางโปรแกรม Batch Input Program

งานบริการลูกค้า



ภาพที่ 2.3 โปรแกรมการทำงานของธนาคารออมสินแบบสาขา Stand Alone

ระบบงานย่อยของโปรแกรมสำเร็จรูป SAP ที่นำมาใช้กับธนาคารออมสินสาขา

สำหรับการนำโปรแกรม SAP มาใช้ที่ธนาคารออมสินสาขาได้เลือกระบบงานย่อยของโปรแกรมมาใช้ประกอบด้วย

1. ระบบบัญชีเจ้าหนี้
2. ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร
3. ระบบงบประมาณ
4. ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป

1. ระบบบัญชีเจ้าหนี้

ระบบบัญชีเจ้าหนี้ของสาขา On-line

ระบบงานโดยทั่วไปจะใช้ระบบบัญชีเจ้าหนี้ได้อย่างสมบูรณ์เต็มระบบ สามารถตั้งพิมพ์และออกรายงานได้ทันที แต่มีข้อจำกัดบางประการในการใช้ระบบคือ สามารถสร้างข้อมูลหลักได้เฉพาะผู้จำหน่ายเท่านั้น ส่วนการขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลและการขอลบข้อมูลหลัก จะต้องทำการส่งคำขอไปยังสำนักงานใหญ่ ทั้งนี้สาขา On-line สามารถเรียกดูข้อมูลได้จากหน้าจอด้วย

ระบบบัญชีเจ้าหนี้ของ Stand Alone

ระบบงานโดยทั่วไปจะเหมือนกับสาขา On-line จะแตกต่างกันในเรื่องของการบำรุงข้อมูลหลัก ซึ่งข้อมูลหลักที่สร้างจะสามารถใช้งานได้ในวันถัดไป ส่วนในเรื่องการขอเปลี่ยนแปลงหรือการลบข้อมูลหลักจะต้องส่งคำขอไปยังสำนักงานใหญ่เหมือนสาขา On-line

กระบวนการหลักในระบบงานบัญชีเจ้าหนี้สำหรับสาขา

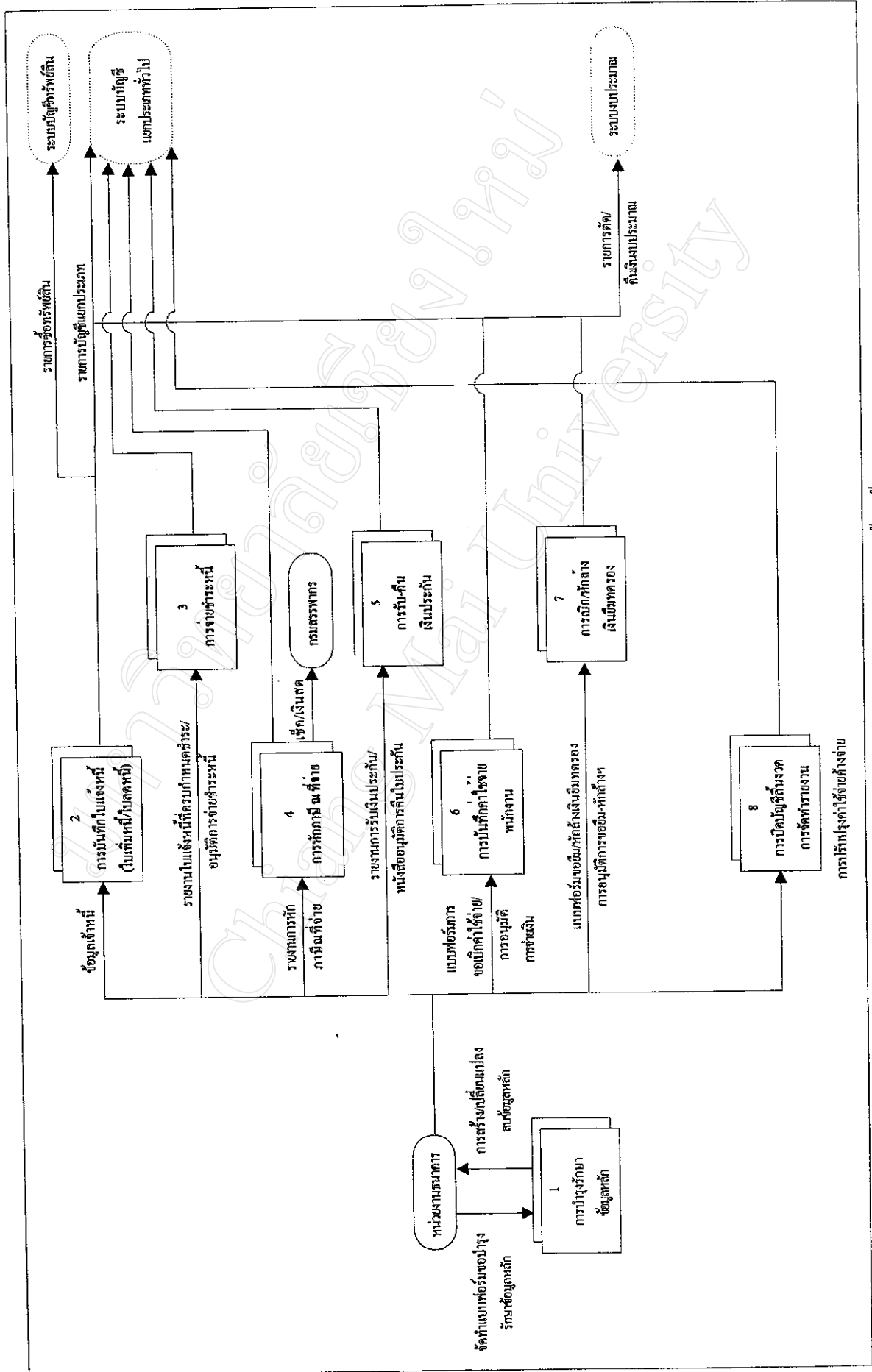
1. กระบวนการบำรุงรักษาข้อมูลผู้จำหน่าย
 - การสร้าง
 - การเปลี่ยนแปลง
 - การลบ
2. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้จำหน่าย
 - การเบิกค่าใช้จ่ายของผู้จำหน่ายทั่วไป
 - การรับ/จ่ายเงินประกัน
 - การเบิกค่าใช้จ่ายของผู้จำหน่ายที่ซื้อขายเพียงครั้งเดียว
 - การรับเงินคืนจากผู้จำหน่าย

- การจ่ายภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่ายให้แก่กรมสรรพากร
- 3. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน
 - เงินยืมทศรอง
 - การเบิกเงินตามสิทธิ์และค่าใช้จ่ายที่พนักงานสำรองจ่ายแทนธนาคารไปก่อน
- 4. กระบวนการสิ้นงวด
 - การจัดทำรายงาน
 - การปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ตำแหน่ง	หน้าที่
พนักงานบัญชีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	<p>จัดทำ บันทึก ตรวจสอบเอกสาร แบบฟอร์ม และออกรายงาน การบันทึกบัญชี แล้วแต่กรณี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การตั้งเจ้าหนี้ ปรับปรุงบัญชีเจ้าหนี้ สร้างเพิ่มข้อมูลหลักผู้จำหน่าย 2.การจ่ายเงิน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ตรวจสอบใบแจ้งหนี้ครบกำหนดชำระ 2.2 จัดทำใบจ่ายเงิน (อส.20) 2.3จัดทำหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย 2.4 จัดทำแบบฟอร์มบันทึกการจ่ายเงินให้เจ้าหนี้ 3.การจ่ายเงินยืมทศรองและหักล้างเงินยืมทศรอง ตรวจสอบและหักที่วง การหักล้างเงินยืมทศรองที่ไม่ถูกต้อง 4.ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย คำนวณค่าใช้จ่ายค้างจ่ายรายเดือน 5.เปลี่ยนแปลง ลบข้อมูลหลักผู้จำหน่าย จัดทำรายงาน หรือหนังสือแจ้งข้อมูลที่จะลบหรือเปลี่ยนแปลง 6.ตรวจสอบใบแจ้งหนี้ สัญญา ใบสั่งซื้อ ใบสั่งจ้าง รายงานการตรวจรับ หรือหนังสืออนุมัติ ออกใบนำรับเงินและควบคุมเอกสาร 7.จัดทำรายงาน

	<p>7.1 รายงานการรับ-จ่ายเงินประจำวัน</p> <p>7.2 รายงานเอกสารสมุดรายวัน</p> <p>7.3 รายงานค่าใช้จ่ายค้างจ่าย</p>
<p>ผู้จัดการสาขาหรือผู้ทำการแทน</p>	<p>อนุมัติแบบฟอร์ม การบันทึกบัญชี และตรวจสอบรายงานแล้วแต่กรณี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบันทึกตั้งเจ้าหนี้ ปรับปรุงบัญชีเจ้าหนี้ สร้างแฟ้มข้อมูลหลักผู้จำหน่าย 2. การตั้งจ่ายเงิน ตรวจสอบใบจ่ายเงิน (อส.20) และอนุญาตจ่ายเงินและปลดระงับ 3. การจ่ายเงินยืมทตรงและหักล้างเงินยืมทตรง อนุมัติการหักทวงการหักล้างเงินยืมที่ไม่ถูกต้อง 4. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย คำนวณค่าใช้จ่ายค้างจ่ายรายเดือน 5. เปลี่ยนแปลง ลบข้อมูลหลักผู้จำหน่าย และอนุมัติรายงานแจ้งข้อมูลที่จะลบหรือเปลี่ยนแปลง 6. ตรวจสอบรายงาน <ol style="list-style-type: none"> 6.1 รายงานการรับ-จ่ายเงินประจำวัน 6.2 รายงานเอกสารสมุดรายวัน 6.3 รายงานค่าใช้จ่ายค้างจ่าย



ภาพที่ 2.4 ภาพรวมลักษณะงานระบบบัญชีเจ้าหน้าที่

2.ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร⁴

ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวรสาขา On-line

ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรจะถูกประมวลผลและปรับปรุงยอดข้อมูลหลักสินทรัพย์ถาวร โดยทันที

ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวรสาขา Stand Alone

ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรจะถูกบันทึกเก็บไว้ที่สาขาก่อน หลังจากนั้นตอนเย็นจึงจะส่งข้อมูลเข้ามายังศูนย์คอมพิวเตอร์ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ เพื่อทำการประมวลผล

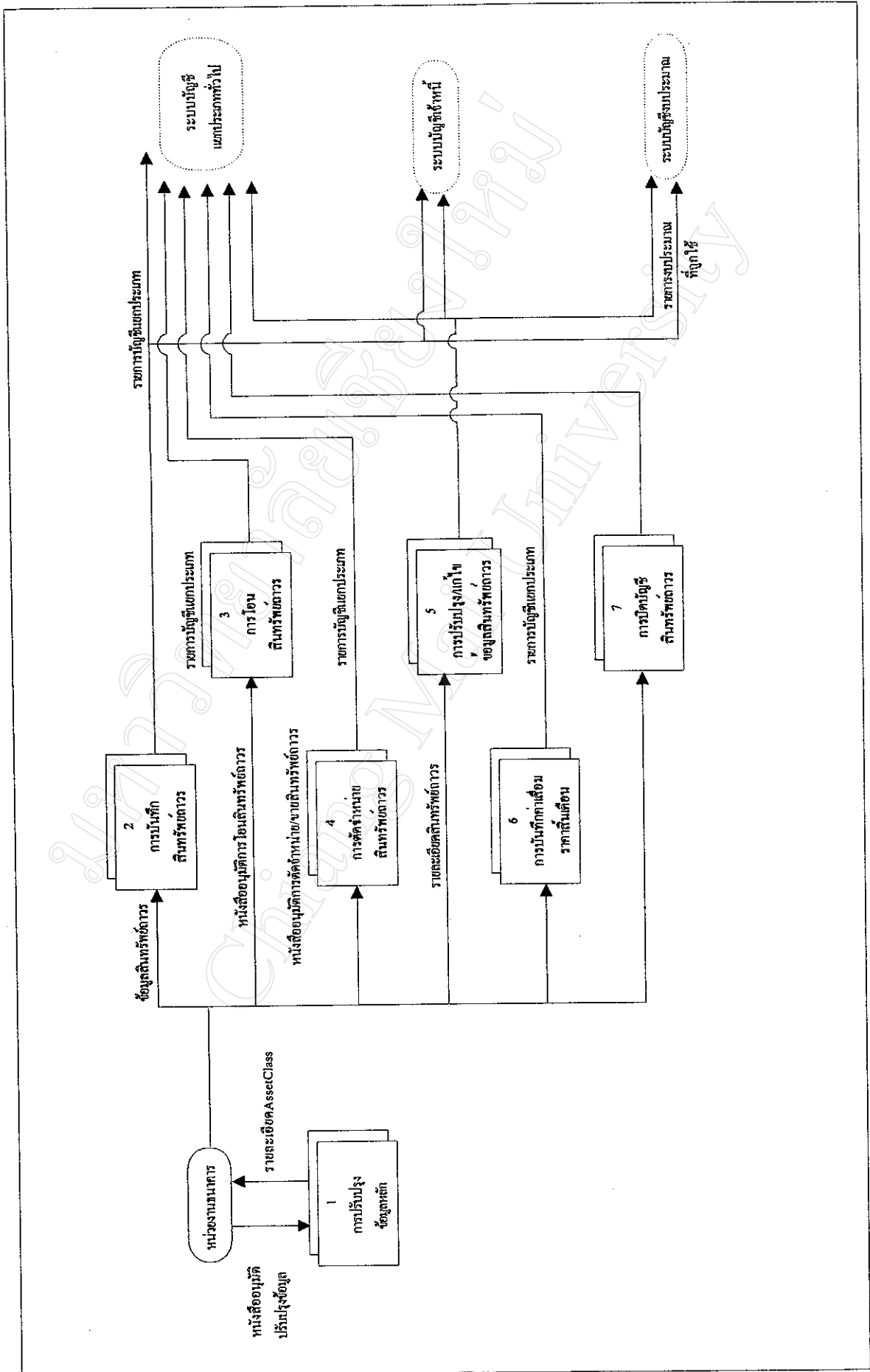
กระบวนการหลักระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวรสำหรับสาขา

- 1.การบันทึกข้อมูลสินทรัพย์ถาวร เพื่อสร้างแฟ้มข้อมูลหลักและบันทึกรายการบัญชีสินทรัพย์ถาวร เข้าสู่ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร จากการซื้อหรือรับบริจาค
- 2.การโอนสินทรัพย์ถาวร เพื่อบันทึกการโอนสินทรัพย์ถาวรระหว่างหน่วยงาน โดยหน่วยงานผู้รับโอนจะทำการสร้างแฟ้มข้อมูลหลัก และหน่วยงานผู้โอนจะบันทึกการ โอนเข้าระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร
- 3.การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร(มีรายได้) เพื่อบันทึกการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร ซึ่งจะทำการบันทึกหลังจากมีการขายทรัพย์สินแล้ว
- 4.การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลสินทรัพย์ถาวร กระบวนการนี้ประกอบด้วย
 - 4.1 การแก้ไขรายละเอียดข้อมูลสินทรัพย์ถาวร ใช้ในกรณีสาขาสร้างแฟ้มข้อมูลหลักไม่ถูกต้อง ซึ่งจะต้องแจ้งให้ธนาคารออมสินภาคทำการแก้ไขให้
 - 4.2 การกลับรายการ เพื่อแก้ไขรายการบัญชีที่บันทึกไม่ถูกต้อง
 - 4.3 การเพิ่มหนี้ เพื่อบันทึกรายการบัญชีสินทรัพย์ถาวรเมื่อได้รับเอกสารใบเพิ่มหนี้จากผู้ขายเป็นการเพิ่มมูลค่าทรัพย์สินที่ได้บันทึกรายการ ไปแล้ว
 - 4.4 การลดหนี้เพื่อบันทึกรายการบัญชีสินทรัพย์ถาวรเมื่อได้รับเอกสารใบลดหนี้จากผู้ขายเป็นการลดมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้บันทึกรายการ ไปแล้ว

⁴ ธนาคารออมสิน,คู่มือการใช้งานระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร,(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน,2542), หน้า 13-17.

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

ตำแหน่ง	หน้าที่
พนักงานบัญชีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	จัดทำและบันทึกใบสำคัญการลงบัญชี ออกรายงานการบันทึกบัญชีพร้อมลงนามรับรองในใบสำคัญการลงบัญชีของผู้ทำและผู้บันทึก
ผู้จัดการสาขาหรือผู้ทำการแทน	ตรวจสอบและอนุมัติงานของผู้จัดทำ และผู้บันทึกพร้อมลงนามในใบสำคัญการลงบัญชีของผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ



ภาพที่ 2.5 ภาพรวมลักษณะงานระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร

3.ระบบงบประมาณ⁵

ระบบงบประมาณสำหรับสาขา On-line

สำหรับระบบงบประมาณสำหรับสาขา On-line การจัดทำงบประมาณ สามารถทำการป้อนข้อมูลเข้าระบบได้ทันทีที่การติดตามควบคุมงบประมาณระบบจะทำการปรับปรุงงบประมาณคงเหลือเป็นยอดล่าสุดตามความเป็นจริงที่ได้มีการบันทึกบัญชี และการวิเคราะห์งบประมาณ สามารถทำการเรียกดูรายงานทางหน้าจอและพิมพ์รายงานได้ตลอดเวลา

ระบบงบประมาณสำหรับสาขา Stand Alone

สำหรับระบบงบประมาณสำหรับสาขา Stand Alone การจัดทำงบประมาณต้องทำการต่อ Modem ก่อนจึงจะสามารถบันทึกข้อมูลเข้าระบบได้ การติดตามควบคุมงบประมาณ ข้อมูลแต่ละวันจะไม่ถูกปรับปรุงด้วยรายการที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานอื่นที่มีผลกระทบต่อสาขาและการวิเคราะห์งบประมาณ เมื่อทำการเรียกดูรายงานต้องรอวันรุ่งขึ้นจึงจะทำการเรียกดูรายงานได้ตามที่ต้องการ

กระบวนการหลักกระบวนการงบประมาณสำหรับสาขา

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การติดตามควบคุมงบประมาณ
3. การวิเคราะห์งบประมาณ

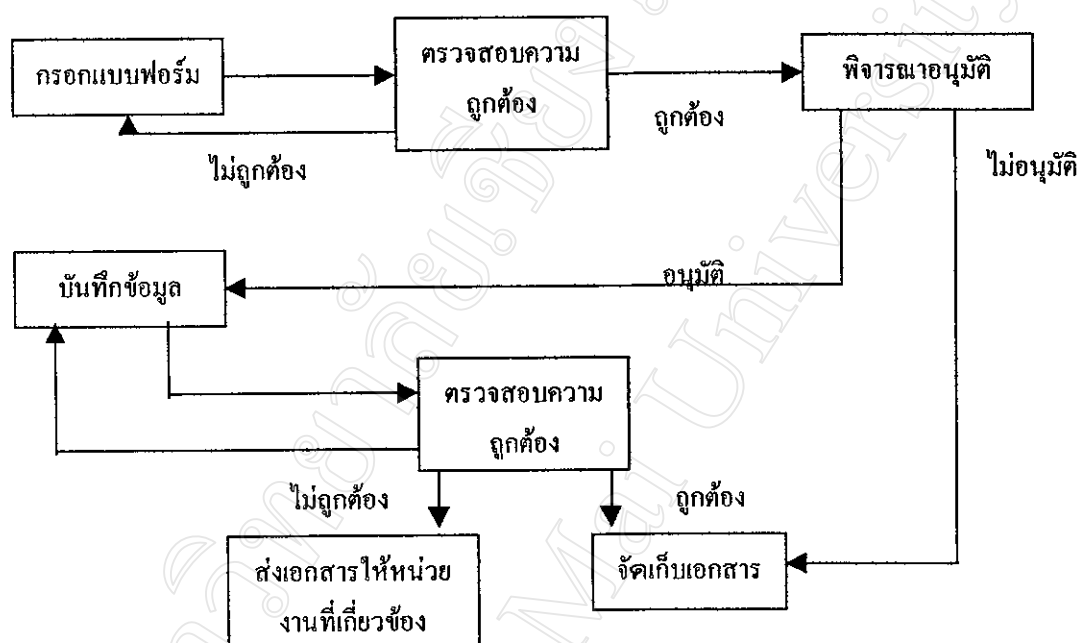
1. การวางแผนงบประมาณ

เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดเตรียมงบประมาณเข้าสู่ระบบ โดยจะเริ่มเมื่อกองงบประมาณแจ้งให้สาขาวางแผนงบประมาณสำหรับปีงบประมาณถัดไป เมื่อสาขากำหนดค่าวางแผนของประมาณการรายได้-รายจ่ายที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ รายได้ที่ไม่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ งบประมาณรายจ่ายดำเนินงาน งบประมาณครุภัณฑ์สำหรับงานประจำและงานโครงการ ประมาณการงบดุลเรียบร้อยแล้ว ให้สาขากรอกแบบฟอร์มตามที่กองงบประมาณกำหนดแล้วบันทึกค่าวางแผนต่าง ๆ เข้าสู่ระบบโดยในขั้นตอนนี้สาขาจะสามารถเข้าไปบันทึกและแก้ไขข้อมูลต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของสาขาภายในระยะเวลาที่กองงบประมาณกำหนดไว้ และสามารถประมาณการงบกำไรขาดทุนจากค่าที่สาขาวางแผนได้ด้วย สามารถแบ่งตามประเภทของรายได้-รายจ่ายได้ดังนี้

- งบประมาณรายได้และรายจ่ายที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์
- งบประมาณรายจ่ายดำเนินงาน และรายได้ที่ไม่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

⁵ ธนาคารออมสิน,คู่มือการใช้งานระบบงบประมาณ,(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน,2542), หน้า 9-12.

- งบประมาณครุภัณฑ์
 - งบประมาณ โครงการ
 - งบประมาณการงบกำไรขาดทุน
 - การประมาณการงบดุล



ภาพที่ 2.6 ขั้นตอนการป้อนข้อมูลเข้าระบบงบประมาณ

2. การติดตามควบคุมงบประมาณ

เป็นกระบวนการที่ใช้ในการตรวจสอบและควบคุมการใช้งบประมาณในส่วนของงบประมาณงานประจำและงานโครงการ โดยการติดตามควบคุมงบประมาณรายจ่ายดำเนินงาน(งานประจำ) จะทำให้ระบบบัญชีการผูกพัน งบประมาณครุภัณฑ์(งานประจำ) และงบประมาณงานโครงการ(ทั้งรายจ่ายดำเนินงานและครุภัณฑ์) จะทำให้ระบบควบคุมต้นทุนโครงการ กระบวนการที่ใช้ในการติดตามควบคุมงบประมาณ มีดังนี้

- การตรวจสอบงบประมาณ
- การกั้นงบประมาณ
- การล้างการกั้นงบประมาณ
- การโอนงบประมาณ

3. การวิเคราะห์งบประมาณ

เป็นกระบวนการที่ระบบสามารถรายงานข้อมูลให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ โดยการแสดงทางหน้าจอหรือสิ่งพิมพ์รายงานที่ระบบศูนย์กลางต้นทุ่น เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลต่างที่เกิดขึ้นระหว่างประมาณการกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เพื่อค้นหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขซึ่งอาจจะเป็นการปรับปรุงการปฏิบัติงานหรือปรับปรุงงบประมาณให้เหมาะสมต่อไป

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

ตำแหน่ง	หน้าที่
พนักงานบัญชีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	<p>จัดทำ บันทึก ตรวจสอบในเอกสาร แบบฟอร์มและรายงานงบประมาณแล้วแต่กรณี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การวางแผน/ประมาณการ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 รายได้/รายจ่ายที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ 1.2 รายได้ที่ไม่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ 1.3 รายจ่ายดำเนินงาน 1.4 ครุภัณฑ์ 1.5 โครงการ (ถ้ามี) 1.6งบกำไรขาดทุน 1.7งบดุล 2.การติดตามและควบคุมงบประมาณ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การตรวจสอบงบประมาณ 2.2 การกั้นงบประมาณ 2.3 การล้างการกั้นงบประมาณ 2.4 การโอนงบประมาณ

<p>ผู้จัดการสาขาหรือผู้ทำการแทน</p>	<p>อนุมัติในเอกสาร แบบฟอร์มและรายงานงบประมาณแล้วแต่กรณี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การวางแผน/ประมาณการ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 รายได้/รายจ่ายที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ 1.2 รายได้ที่ไม่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ 1.3 รายจ่ายดำเนินงาน 1.4 ครุภัณฑ์ 1.5 โครงการ (ถ้ามี) 1.6 งบกำไรขาดทุน 1.7 งบดุล 2.การติดตามและควบคุมงบประมาณ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การตรวจสอบงบประมาณ 2.2 การกั้นงบประมาณ 2.3 การตั้งการกั้นงบประมาณ 2.4 การโอนงบประมาณ
-------------------------------------	--

4.ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป⁶

ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับสาขา On-line

สำหรับระบบบัญชีแยกประเภททั่วไปของสาขา On-line การบันทึกข้อมูลต้องบันทึกที่ระบบ BUGF และรายงานสำหรับการตรวจสอบประจำวันจะพิมพ์รายงานจากระบบ BUGF ข้อมูลที่ได้ผ่านการบันทึกแล้ว จะถูกส่งเข้ามาในระบบ SAP โดยอัตโนมัติ เพื่อทำการประมวลผลในทุก ๆ สิ้นวันทำการ

ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับสาขา Stand Alone

สำหรับระบบบัญชีแยกประเภททั่วไปของสาขา Stand Alone ข้อมูลทางบัญชีที่ได้ผ่านการบันทึกแล้วจะยังไม่มีผลการประมวลผล จนกว่าข้อมูลจะถูกส่งไปยังศูนย์กลางคอมพิวเตอร์ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ เพื่อทำการประมวลผลในทุก ๆ สิ้นวันทำการ เพราะฉะนั้นข้อมูลของสาขา

⁶ธนาคารออมสิน,คู่มือการใช้งานระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป,(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน,2542), หน้า 11-12.

Stand Alone จะช้ากว่าความเป็นจริงหนึ่งวัน การบันทึกข้อมูลต้องบันทึกที่ระบบ BUGF และรายงาน สำหรับการตรวจสอบประจำวันจะพิมพ์รายงานจากระบบ BUGF ถ้าเป็นรายงานประจำวันที่รวมถึง รายการจากสาขาอื่น จะพิมพ์รายงานจากระบบ SAS(Stand Alone System)

กระบวนการหลักของบัญชีแยกประเภททั่วไปสำหรับสาขา

1.การปรับปรุงเพิ่มข้อมูลหลัก ในระบบงานบัญชีเจ้าหนี้ บัญชีสินทรัพย์ถาวร งาน
งบประมาณ

2.กระบวนการประจำวัน

-การบันทึกรายการประจำวันสำหรับระบบงานสาขาOn-line และสาขาStand Alone

-การบันทึกรายการประจำวันสำหรับระบบงานธนาคารที่เป็นงานมือ

-การบันทึกรายการประจำวันสำหรับรายการทางบัญชีของสาขา

-การพิมพ์รายงานในระบบ FIS

-การ Upload ข้อมูลในระบบ SAP

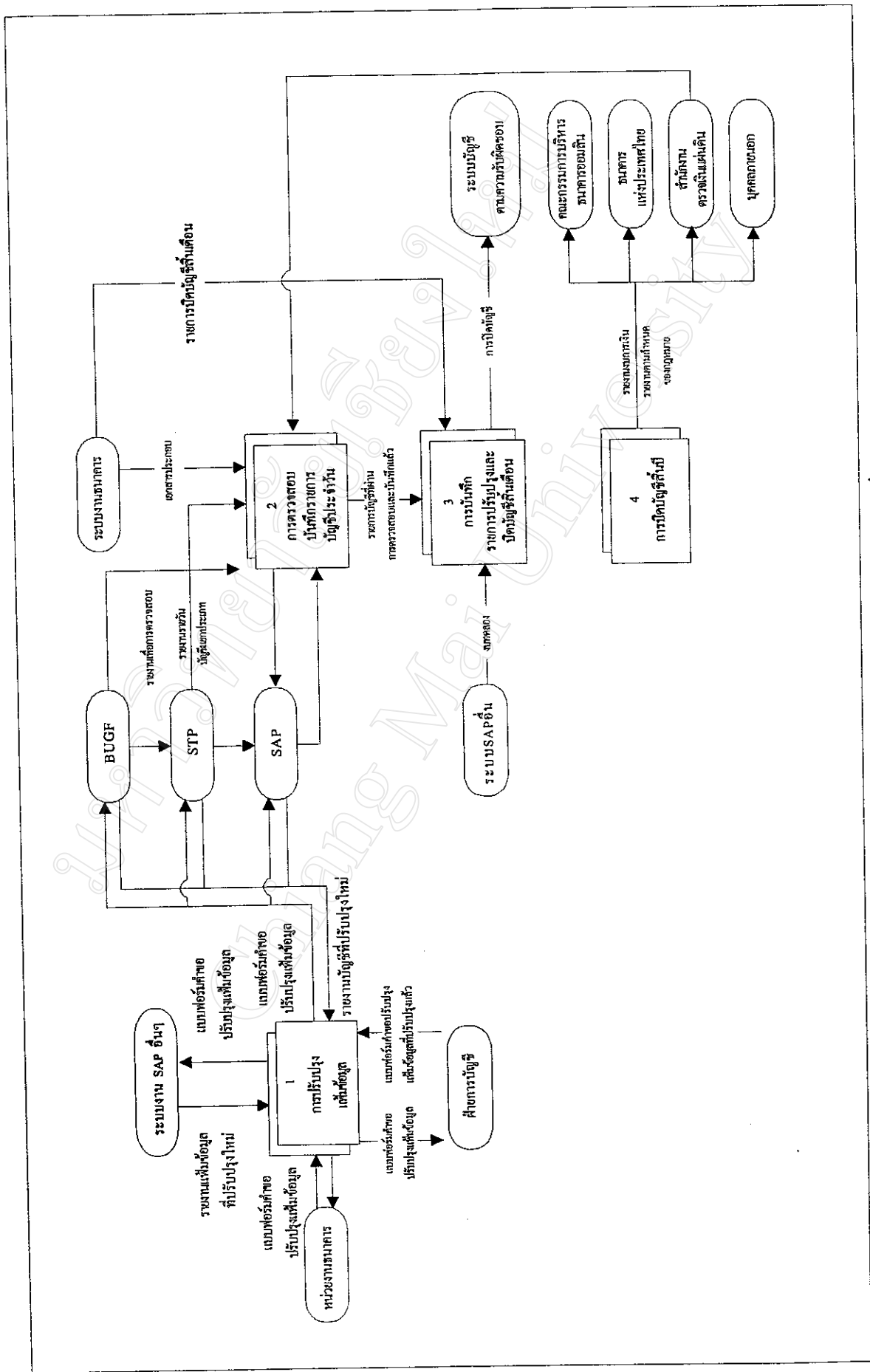
3.การปิดบัญชีสิ้นเดือน เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น ณ สิ้นเดือน ซึ่งจะรวมถึงการ บันทึกรายการปรับปรุงรายการที่ควรเกิดขึ้นทุกสิ้นเดือนเท่านั้น เช่น การบันทึกรายการบัญชี สำหรับรายจ่ายฟุ้งจ่าย รายรับฟุ้งรับ การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เป็นต้น รายการเหล่านี้ จะต้องมีการคำนวณมาก่อน

4.การปิดบัญชีสิ้นปี เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการปิดบัญชีสิ้นปี ซึ่งจะรวมถึงการบันทึกรายการปรับปรุงรายการที่ควรเกิดขึ้นตอนสิ้นปีเท่านั้น เช่น การบันทึกรายการบัญชี สำหรับรายจ่ายฟุ้งจ่าย รายรับฟุ้งรับ การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายล่วงหน้า เป็นต้น รายการเหล่านี้จะ ต้องมีการคำนวณมาก่อน

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

ตำแหน่ง	หน้าที่
พนักงานบัญชีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	จัดทำ บันทึก ตรวจสอบเอกสารแบบฟอร์ม และออกรายงานการบันทึกบัญชี แล้วแต่กรณีดังนี้ 1.การขอปรับปรุงเพิ่มข้อมูลหลัก 2.การบันทึกรายการประจำวัน

	<p>3.การปิดบัญชีสิ้นเดือน</p> <p>4.การปิดบัญชีสิ้นปี</p> <p>5.จัดพิมพ์รายงานเพื่อการตรวจสอบจากระบบ BUGF และรายงานจากระบบ FIS</p> <p>6.ตรวจสอบรายงานการบันทึกรายการและแก้ไขรายการที่บันทึกไม่ถูกต้อง</p> <p>7.การUpload ข้อมูลจาก BUGF ไประบบ STP</p>
<p>ผู้จัดการสาขาหรือผู้ทำการแทน</p>	<p>อนุมัติแบบฟอร์ม การบันทึกบัญชีและตรวจสอบรายงานแล้วแต่กรณี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การขอปรับปรุงเพิ่มข้อมูลหลัก 2.กระบวนการประจำวัน 3.การแก้ไขรายการที่บันทึกไม่ถูกต้อง 4.ตรวจสอบรายงาน <ul style="list-style-type: none"> -รายงานที่พิมพ์จากระบบ BUGF -รายงานที่พิมพ์จากระบบ FIS -รายงานการปิดบัญชีสิ้นเดือน -รายงานการปิดบัญชีสิ้นปี



ภาพที่ 2.7 ภาพรวมลักษณะงานระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป